

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI AR:

Égész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési pénzek és reklamációk
BALKÁNYI ERNŐ könyvnyomdája küldendőik.

Felolós szerkesztő: Dr. OZIFRAK JÁNOS.

Kiadó:
A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztésig közlemények lap szerkesztésébe küldendők.
Hirdetési díj: 3 hasabos petitors egyezri hirdetésnél 20 fillér, többoszori hirdetésnél soronként 12 fillér.
Nyitlter petit sora 50 fill.

Gyermekbiróságok.

(F. U.) Századunkat bátran a gyermekek századának lehet nevezni. Kivált mióta az állam vette kezébe a gyermekvédelem ügyét s törvényben mondotta ki, hogy „el-hagyottnak tekintendő minden olyan gyermek, kinek eltartásra köteles hozzátartozói, rokonai nincsenek és eltartásáról sem magán egyén, sem jótékony egyesület nem gondoskodik.” — Tehát az állam a maga jól felfogott érdekében oltalmába veszi a gyermeket, a védtelen, gyöngye gyermeket, hogy kiszakítsa az élet forgatagából a zsenge plántát, mely a nagyok kenyérharcában menthetetlenül elpusztulna.

Segélyére vannak az államnak a különböző jótékony egyesületek, bölcsődek, legkivált pedig az egész országot behálózó Gyermekvédő Liga, a magyar társadalom együttérzésének és a legfényesebb alkotása.

A Ligával egyetértőleg az ügyvédi kar külön gyermekvédő osztályt létesített kebelében s így állandó jogvédelmet biztosít a jogukat érvényesíteni nem tudó kiskorúak részére. Szóval az elhagyott gyermekekért minden lehetőleg megteszi a társadalom.

De ez nem elég!

Ki kell tartoztani a védelmet azokra is kik hozzátartozói erkölcsi sülyedése, brutális bánásmódja, vagy a kicsinyeknek egyenesen bünye kényszerítése által vakmerő merényletet követnek el a gyermek erkölcsi érzése és testi épsége ellen. Az isko-

lából, javítóintézetekből száműzték a test fenyték jogát, melyre pedig nem egyszer szükség lehet, a mesterek kezéből kivették a labiszját és léczet, melyet eddig tanonczaik gömbölyűbb felén csatogtattak — s a törvény ez intézkedését helyesléssel kell fogadnunk. De tovább kell mennünk. Tisztele a családi szentélynek, melynek küszöbén belül sem a törvény, sem egyesek jogot nem gyakorolhatnak, de azokkal szemben, akik családfői hatalmukat serdülő gyermekeik brutális kizására, erkölcsi megrontására fordítják, nem szabad tétovázni.

Számtalan eset van, hogy a gyermekek kizását valami jószívű szomszéd jelenti a Ligának és a hatóságnak, sőt arra is volt példa, hogy csak a gyermek halála után tetelt jelentést, hogy a szerencsétlen apróságot a szülők brutálisítása fektette koporsóba.

És a hatóság nem meri tulteni magát a „házi szentély” ósdi fellegasan, tehetetlenül áll a küszöbön kívül, a jótékony intézmények segítségére küldött megbízottai pedig legfeljebb a kis koporsóra hullatják az al-bumánitász hazug könyeit.

Franciaországban, Angliában, nemkülönben az Egyesült-Államokban, külön bíróság illetékes a gyermekek ügyében. És nemesak a kiskorú bűnösök fölött hoz itele-tet, hanem ítélettel veszi el a szülőtől sanyar-gatot gyermekeit s adja oda idegennek, ki fölött állandóan ellenőrzést gyakorol. Dánia némi tekintelben még messzebb ment. Nemesak, hogy elveszi a gyermeket a brutális

szülőtől, nemcsak, hogy súlyos pénzbírsággal sújta az ily emberállatot, hanem nyilvános botításban is részesíti, ami igen jó emlékeztető másoknak, kik szintén hajlandóságot éreznek magukban gyermekeik sanyar-gatására. Az is előfordult pár év előtt, hogy egy ily gyermekét kizzó embert maga a nép, minden bírói beavatkozás kizárásával, egyszerűen — halálra botozott.

A gyermekbiróságok életbeléptetése nálunk, hol annyi a szülői brutálisitáknak kitétt gyermek, valósággal életszükséglet. Ne a világébe igazsá a gondolkodó főket, mert az megvalósíthatatlan ábránd, hanem azon töprengjenek, hogy a nemzet jövődjéreményesét, a magyarság fejlődésének leteteményeseit, miképen mentheti meg, hogy a nemzet továbbra is élhessen és virágozzék.

A város nyilatkozik.

Horváth László körjegyző levele.

Lapunk múlt számában „Vandalismus” című hírnünkben érdeme szerint méltattuk azt az eljárást, hogy a főútezen levő díszes plátánok a város teljesen tönkre tette. Horváth László körjegyző most levelet intézett szerkesztőségünkhöz, a vonatkozó közgyűlési jegyzőkönyv másolatával, s panaszasan említi fel, hogy lapunk a város képviselőtestületét ok nélkül tamadja. Levele — melyet alább közlünk — nemesak a plátánok dolgával foglalkozik, hanem tiltakozik azon vád ellen

TÁRCSA.

Lázban.

Hiába enyhe esend, rend
S hideg borogatás.
Minden fületében cseng, reng
És eget tovább a láz.

Komoly jó öreg orvos
Miert létel halovány,
Nem értesz te bajmhoz
Sem a bölcs tudomány.

Bolondos gyermek asszony
Ért ahhoz öregem,
Nem víz, mely hűtve hasson:
Tüzes esők kell nekem.

Pály István.

Ha kifogy a szén.

Mi lesz, ha kifogy a szén? Ezzel a fogas kérdéssel ugyancsak bibelődik a ludgyógy és tudákos emberi kíváncsiság s olykor-olykor — mint most is — beérkél a világba egy-egy tudós, hogy igenis, mi lesz? Mert fogyni szörnyen fog a szén.

Ez idő szerint 800 millió tonnát fogyaszt évenként az emberiség és érvöl-évre többet. Annyi meg nincs a világon, hogy ezt a fogyasztást bírja.

Az aggodalmaskodó tudós meg azt is látja, hogy nem csak, hogy mi könyvelmü emberek pocsékoljuk oly szörnyen a szentet, hogy egyszerre a szénbányákra is fel lehet majd egymásután írni, hogy „végeladás” nincs több. Hanem meg hozza a nap mellege is fogy, amikorra pedig jó lenne egy kis kályhába aprítani valót tartogatni.

Azonban szó sincs róla, hogy akkorá maradjon valami. Nyakunkon lesz a jég korszak és Uffmannion meséje, hogy mint dermed meg az utolsó emberpár.

A jégkorszak igaz, hogy meg messze van s bolond a ki ma azon szomorkodik, azonban az már igen közel esik, hogy kifogy a szén. Mind-össze pár száz év. Legalább ott, ahol ma szentel bányásznak. Mert az meg valószínű, hogy van még sok egybűlt is hisz minduntalan bukkannak a távol világrészben egy-egy fekte, vagy barra szemfoltira a föld alatt. Csakhogy abban nem lehet hinni, hogy az segítség lenne azoknak az országokon, ahol a szén kifogyott. Mert kiszámítható, hogy valahonnan Afrika belsejéből, vagy Mandzsúria szentelepeiből át Európába 10,000 tonna széntéllása majdnem szinten 10,000 tonna felülítéssel jár. Tehát a széntéllításban nem igen lehet bízni. Pedig szén nélkül nincs ipar, nincs mozgas, nincs civilizáció. Ebből feltétlenül az következik, hogy a jövő civilizációk ott fognak keletkezni, ahol szén még van. És ez körül-

bűlt annyit jelent, mint, hogy: pá Europa! Megyünk más fele. És ha elgondoljuk, hogy mai tudomásunk szerint a legorásabb szeménnyiség és pedig ugyanazon kítőnő minőségben, mint a porosz és angol Chinában van, bizony sok fureszt képzelhetünk. Azt nem, hogy a chinai s egyáltalán a sárga civilizáció esz meg majd bennünk. Mert alsóbb fejlettségű kultúrak nem faljak fel a magasabbat. Még amikor oly rettentően elzúlvu, mint a középkor elején, a rómaiak tör rá és pusztítja egymás után végig a magasabb kultúrát a legnagyobb arányú nevpandorlás, meg akkor is, végül a magasabb római kultúra nőtte túl valamennyit, mint ahogy római kultúra maradt, ami itt máig tovább élt. Hanem, hogy a mi magasabb rendű európai kultúránk falja fel a sárgát, az sokkal valóságibb.

Mint ahogy valóságban a partokon bevájta már a fogát a sárga világrészbe. Egyikünknek, a muszkának, amiért oly mohó volt, igaz, hogy jól az orrára kopintott, a japán se más már ma, mint az európai kultúra terjeszkedése, habár meg nagyon vekony réteg az, ami a sárga kultúrát földi. Megis megkezdődött az átalakulás, amely csak arra féle viszi Japánt, hogy inkább velünk, mint ellenünk

Ime a szén, világokat vezelő szerepében. És hozzá ha meg elgondoljuk, hogy vajjon véletlen-e, hogy a kultúra alakulása, növekvésében is ugyanaz az elem, a szén jatsza a főszerepet, mint a mely az elő szervezeteknek, egyáltalán a szer-ves anyagokban: úgy fel kell csillannia a gondo-

Remek kivitelű husvétii képes lapok kaphatók Balkányi Ernő papirkereskedésében Muraszombat.

is, mintha a község nyugodtan türte volna, hogy a községi területek átengedésének jogát az urberek maguknak vindicálják.

A levél így hangzik:
Tütekintés Szerkesztő Ur!

Beees lapjának, a közművelődési és magyarosítási célokért levő „Muraszombat és Vidéke” két legutóbbi számában, a község előljárásságát méltóztatik támadni egyrészt amiatt, hogy a fő-utca plátán sorát megnyesse, másrészt amiatt, hogy a község nem tiltakozott az urberek tulkápa ellen amiódunk ezek a községi területek átengedésének jogát a maguk számára vindicálják.

A vád alaptalanul érte a községet, mert amint a esotolt jegyzőkönyvek kivonatából látni méltóztatik, mi igenis tiltakoztunk a közyülésen a Horváth Pál által felszínre vetett állítólagos urberi jogok ellen, s a közyülés figyelmen kívül is hagyta az indítványt.

Ami pedig a plátán fák megconskítását illeti, erre vonatkozólag is utalok a közyülési jegyzőkönyvre, amely szerint csak az határozatotok el, hogy a fak kello ápolásban részesüljenek s ehhez képest megnyesessenek, de oly mérvű megconskításról, amilyen tényleg történt, határozat nincsen s az önhatalmulag — állítólag valakinek illetékelen beleszalása folyán — történt.

Nincs szándékomban, hogy a képviselőtestületet a hirlapi támadások ellen megvédjem. Erre ez a tisztes testület nem is szorult rá, mert annak tagjai — nem szolok a kivételről — mindnyájan lelkiismeretesen teljesítik kötelességüket és dolgoznak a község javára.

Tisztségében megöszült polgári ok a községnek akik egy egész emberélet tapasztalatainak birtokában, igyekeznek a községben mindent megtenni, ami annak előnyére válik, de természetesen nem lázas gyorsasággal és egyszerre mindent, hanem a nép teherelési képességét szem előtt tartva csak fokozatosan és lassanként.

Tehát ne a képviselőtestületet általánosságban méltóztatassék támadni, hanem tessék keresni azt az egyént a képviselőtestület tagjai között, aki a nemesség, jóért, szépért, üdvösért és hasznosért lelkesülni nem tud, aki gáncs kerék-kötő mindenben, s aki minden haladás törekvést megakasztani akar.

Egynek a hibáit egy egész testületet felelőssé tenni nem lehet!

Midőn ezek után soraim szives közlését, s az ide zárt jegyzőkönyv kivonatát közreadását kérném, maradtam tek. Szerkesztő urnak
hazatisz tisztelttel

Muraszombat, 1908 ápr. 5.

Horváth László s. k.,
központi körjegyző.

A hivatkozott közyülési jegyzőkönyvek a következők:

Kivonat a Muraszombat község képviselőtestületének 1908. évi március 10-én tartott közyülésének jegyzőkönyvéből:

VIII. Lainssek József városbíró jelenti, hogy a város közterein utcázn lévő diszfák elbokrosodtak, azok ápolási, nyésést igényelnek, ker felhatalmazást, hogy ezen fak megnyesessenek és az elszáradottak újakkal pótolassanak.

VII. Véghatározat. Felhatalmaztatik Muraszombat bírójá, hogy szakértővel az utcázn és köztereken lévő fákat megnyesse s fő-utczán lévő plátán fákat pedig ne csonkíttassa, hanem azokat úgy nyesse meg, hogy azok felléve fejlődve magas törzsű fákká fejlődjenek és nagy mérvbeni oldal elágazásuk meggátoltassék.

IX. Dobrai János kérvénye építési telek átengedés tárgyában. — Horváth Pál előadó körjegyzőt figyelemztetvén, hogy Dobrai János érdekelt fel a tárgyaláson részt nem vehet kerí őt erről értesíteni mint előadó nyomban teljesítetvén, ki is eltávozt.

Előadó körjegyző ezek után ismerteti nevezett kérelmét és az 1908. év május hó 31-én hozott képviselő testületi közyülés egész határozati javaslatat terjedelmében fentartja és kijelenti, hogy ha Dobrai János másként akarna építkezni mint a Csorna-házzal és Horváth György féle házzal egy irányban, azt meggátolni kellene, szépeztési tekintéltől tehát feltétlenül kívánatosnak tartja a kert engedély megadását.

Horváth Pál kijelenti, hogy a község nem jogosult az engedély megadására, mert a kérdéses terület telekkönyvileg sem képezi a község tulajdonát különben is az urberi közbirtokosság vásártartási szolgálmi jogaival van megterhelve így az építkezési engedély megadásá nem a községtől hanem az urberekétől függ.

Horváth László körjegyző kijelenti, hogy az urberi közbirtokosság semmi neven jogot nem formálhat a kérdéses területen. Elismeri, hogy a kérdéses terület telekkönyveze nincs, de még akkor is a törvény értelmében mint közter nem az urberek, hanem a polittikai község mint e-kelesi testület tulajdona Emlékezteti felszólalót, hogy még 1906. évben nem sokára, hogy állást mint helyettes körjegyző elfoglalta, már kérte őt legyen segítségére, hogy ezen telekkönyvzetlen közterek telekkönyvezessenek mire kijelentette, nem lehet mi urberek ezt nem engedjük,

mert a köztereket a mi vásártartásunk szolgálmi joga terheli.

Dr. Vrataries Iván hozzájárul előadó körjegyző határozati javaslatához nem ismeri el az urberi birtokok azon jogát, hogy a község vagyona felett disponáljanak, vagy építési engedély adásába beleszóljanak mégis javasolja, hogy az el foglalandó terület négyzötök ötenként 2 koronáért átengedessék kervényezőknek.

Olajos Sándor hozzájárul Horváth Pál indítványához és kívánja, hogy az engedély az urberekétől is megszereztessek.

Horváth Pál ellenzi újból az engedély megadását, mivel kervényező sem az építési tervet, sem az elfoglalandó terület térrajzát szakértő által el nem készítette.

Kovács István újból hangsúlyozza, hogy az engedély megadásá szépeztési szempontból feltétlen kívánatos.

Ratkó Tivadar kijelenti miszerint a vázrajzt ő csinálta azért felelősséget vállal és az engedély megadását véleményezi.

Horváth Pál újból ellenzi az engedély megadását annyival is inkább mert a kérelem felett a község csakis az urberek határozata után és a helyszíni szemlé után hozhatja meg saját határozatát.

Dr. Vrataries Iván nem látja szükségesnek a helyszíni szemlé az alkalommal csakis akkor ha a kervényező az építést megkezdi.

Ez ügyben egyébbel ellen indítvány nem tettett a névszerinti szavazás elrendelését a képviselőtestület több izbeni felkérésre nem kívánván miert is:

Véghatározat. A határozati javaslat egyhangulag elfogadtatik és a Dobrai Jánosnak az építéshez szükséges telek négyzötök ötenként 2 koronáért át engedtetik.

Horváth László körjegyző ur levelet szivesen közre adott, valanint a közyülési jegyzőkönyveket is. Megjegyzéseink a következők.

Mi nem azt állítottuk, hogy az urberek tulkápa ellen a községbíró és jegyző urak, a képviselőtestületi közyülésen nem tiltakoztak, hanem azt, hogy az urberek közyülésén, mint jelenlevők nem emeltek szót a város érdekében. Arról meg voltunk győzőtve, hogy a városi közyülésen lesznek f e r i k akik tiltakozni fognak az urberek nagysága ellen, mert a jelenlevők névsorából erre alaposan következtethetünk is s hogy a közyülés nem hódol be az urberi fantasia szüleményének azt szivesen elhiszszük. De a fenti jegyzőkönyv nem tesz tantságot arról, hogy mi történt az urberek gyűlésén. Ott volt-e a jegyző és ott volt-e bíró, mint a község feje, s miután még eziged nem ezafolták meg azt, hogy ott az urberek között is érvényű szerzetek a város jogainak, kenytelnek vagyunk multkori állításunkal egész terjedelmében fenn tartani.

A plátán fak dolgában hozott községi határozatot bosszankodással olvastuk el. Mert e határozatban tényleg nincsen benne az, hogy ezeket a szép fákat így el kell csuítani, hanem csak ápolásról és megnyesésről szól a határozat. Bosszankodunk pedig azért, mert így körülmények között, még jobban ráfér az eljárásúra a megrovás, amiert nem hajtottá jól végre a közyülés határozatát. Micsoda bátóság az, amelynek rendelkezéseit akárki megváltoztathatja! Egy általán megfoghatatlan, hogy miként lehetséges az, hogy egyezzen másképen tegyenek meg valamit, mint azt a közyülés elhatározta! Nezetünk szerint a községbíronak ennel az aktusnál jelen kellett volna lennie, s amit látta hogy a munkát végző napzámos vagy kertész, azt nem úgy teljesíti amint parancsolva van, akkor rögtön utasítania kellett volna, hogy miképen csinálja. Ha talán nem volt ott, akkor hibát követelt el, mulasztott.

latnak, vajon nem eleven, valósággal fiziologiaiag élő teste-e a civilizáció is? Amint ezen nélkül nem tudna élni a test, úgy nem tudna a kultúra sem.

De hogy vajon a sejtek is oly könnyelműen poecolkolják-e a testünkben a szemet, mint ahogy mi a civilizációknál eltétó anyagát, az más kérdés. Mert mi rettenetesen bannuk vele. A közönséges kályhafűtésnél a szénben foglalt hőenergiának mindössze vagy 8 százalékat használjuk fel. Jó központi fűtésnél, mondjuk teorióiból 12 százalékot. A gőzrepednél mintegy 20 százalékra fokozódik a kihasználás. A többi mind használhatatlanul megy ki a kürtön.

Ennek legnagyobb részt az az oka, hogy a levegő 21 százalékos oxigénből és 79 nitrogénből áll. Az égsésh csak az oxgén használdók fel, de a levegővel nitrogén is jutván a tüzhöz, az is fellemelegitődik s ez a hő már a tüztől vonódik el.

Igy folyik a szén elgazdálkodása. És a messzebb nezőket igazgja a kérdés, hogy mi lesz azután. Valami más erőforrás kell találni, mondja a tudomány, a technika. És kezdi elgondolni, mi lehet erőforrás? Van légmozgás, lehet, hogy szelkerekereket vesz segítségül a jövendő. Szegény jövendő!

Ápalyt és a dagalyt a tengeren. Van bőven s olcsó is, csak furcsa, hogy eddig nem kellett ily olcsón sem.

Azonban itt a nap heve a legtovább tartó hő s vele erőforrás. Tehát a nap. A minap me-

séltünk már róla, hogy Canadában csináltak is egy napmotort. A napugrator vetilik homoru tükörrel a kázára s felforr tőle a víz. Ezt a gépet, mint most részletesben értesülünk, vízemelésre használják s 11 loerít fejt ki, ami bizony neri sok. Kivált ha elképzeljük, hogy minő nagy gép lehet az ilyen szerkezet. A napban hívó azonban nem íjed még és számít. Száma pedig mindig érdekesek.

Kiszámítja, hogy ahhoz anyyi hőt fogjunk fel a napból, mint amennyit a ma fogyasztott évi 800 millió tonna szénből nyerünk. 50,000 négy-szözkilómeter napcsütőre föllet melege kell. Tehát az egész világ szénfogyasztását, illetőleg hőszükségletét ellátni, anyyi napcsütőre föllet kell, mint körülbelül Erdély egy harmada.

Persze ekkora fölletől elvonni a napot, mikor a telek oly drága, sissé kényes dolog lesz. Kivált ha elgondoljuk, hogy a földön mind szűkebb lesz az ember számára a föld. De ott a nagy tenger s bőiben rajta a napugrator, igen, tengerre a hőert. Tengerekre fognak állani a napmotrok, s a hőt, az energiát onnan vezetik.

Igy jár ma az esze a spekulációknak, vagy a tudakosságuk. Hogy azonban mi lesz valósággal ama pár száz év múlva, amikor a szén elfogy, több mint valószínű, hogy arról még sejtelnünk sem lehet. Ha attekintjük, mi mindent hozott az utolsó száz év tudás és technikában, úgy azt kell gondolnunk, hogy biz száz év multán mi lesz. Így mit tudjunk mi ma azt, hol tart a technika s tudomány egy pár száz év múlva.

Énekelni ha fáj a torkod és hozzá **Gramofont** **özv. Hartmann Frigyesné**
kedved volna végy egy: **órás és ékszerész** **üzletében Muraszombat**

Ha pedig jelen volt és nem látakozott, akkor igazán nem tudjuk megérteni eljárását! Valaki hibázott az bizonyos, de ez most már mindegy, csak a szomorú eredmény a kir, amelyet helyre pótolni nem lehet.

HIREK.

Elcuszott vasuti töltés.

Alig egy éves vasutunkon már meg van az első forgalmi akadály. A vasút töltése az 581. és 582. számú szakelvezés között mintegy 25-30 méter távolságban elcuszott helyéből s úgy lecsúszott, hogy rajta a vonatok nem mehetnek keresztül.

A veszélyeztetett hely a mátyásdombi állomás épület és az alagút szája közötti pályarésznek mintegy a közepén van. Az alagutból hatalmas esséssel jön ki a pályra s erős kanyarokban szal alá a magasból a völgybe. Itt a töltés is igen magas, 4 és fél méteres. Szakított állítása szerint ez a része a pályának van legjobban megépítve, de ez a térségi föld olyan csuszós és sálikós, hogy minden elovigasztat daczára megdőrténhet a baj.

Már a múlt hó 21-ike óta eszlelik a bajt, de komoly jelentőséget nem tulajdonítottak neki, s eleinte a vagányok áthelyezésével akartak segíteni. A töltést meg folyton védtek és erősítették, a vonatoknak pedig csak egészen lassu menetben volt szabad ott közlekedniük.

A folytonos eszések azonban minden óvatkedés dacára teljesen alamostak a pályát ugyanúgyra, hogy 8-an reggelre már olyan süppedés mutatkozott, hogy a forgalmat meg kellett szüntetni. Most átszállással közlekednek a vonatok, a vonatoknak pedig csak egészen lassu menetben volt szabad ott közlekedniük.

Szén reggel a 12. számú vonat előtt Kiss János 15-ös számú pályáról kötelezőszerint végig vizsgálta a pályát. Sütőt leven, kis kezű lánjjával nem láthatta meg, hogy az elmult feljéskán át mennyit romlott a pályra, de mikor a vonat, bár egészen lassu menetben a süppedékes helyre ért, már észre vette a veszedelmet, mert szemmel láthatólag sünyedt és csúszott a pályatest a nehez vonat alatt.

Ezzel a vonattal csak egy menekült meg a lecsúszás veszélyétől, hogy amint a gép keresztül ért a veszélyes helyen, az ő hirtelen gyors menete adott jelt, mire a gépész megereztette a ma már s így a fokozott sebesség folytan a kocskák nem tudtak felbillenni.

A 11-es számú Körment felől jövő és a 14-es számú Muraszombat felől jövő vonatok reggel 8 órakor Mátyásdombon találkoztak. Ezeket a vonatokot már nem eresztették keresztül. Az utasokat kölcsönösen átszállították s mindegyik vonat ment vissza oda, ahonnan elindult.

A veszedelem okát meg nem tudják. Állítólag azon a helyen a földben több forrás van, a melyeket nem vezettek el kellően s ezeknek a vize lassanként elötvén az egész töltés belsejét, megáztatotta azt. Az üzemeltetőség műszaki emberei még az nap kiszálltak a helyszínre s alaposan megvizsgálták a töltést, elrendelték, hogy az egész veszélyeztetett rész újra építendő.

Nevezetes a dologban, hogy ez még a va-uepitő vállalat terhére megy, mert a mav. csak 1 év múlva veszi át teljesen a pályát. A sünyítés költségét tehát a vállalat viseli. Ez pedig nem lesz keves, mert a 4 és fél méter magas, 9 méter széles töltést mintegy 40 méter hosszúságban teljesen elhordják, s pilótákra újra építik. 10-12 nap múlva, ha csak a nagy eszések megmen akasztják a munkát, elkészülnek az építéssel amikor is az újra csúszást rizészt is átadják a forgalomnak. A kereskedő világnak mindegyre észrekeny kára van a dologból, mert a behér és gyorsáru forgalmat egészen beszüntették.

— **Muraszombat viz alatt.** Csütörtökön a kora reggeli órákban hangos trombitaszó és dobpergés zaja riasztotta fel Muraszombat község lakóit éjjeli álmukból. Kiöntött a Lendva. A szenyés ár harsogva tört át gátjait, s rövid pár óra alatt vízzel borította Muraszombatot egy igen nagy részét.

Elsőben a fázányost öntötte el, majd a lendvai utca éjszaki részére, innen pedig a Bokor utcába került a rengeteg víz. Berkeektől végig az egész soron egész a Lendva hidig, egy piszkos tenger volt a táj. Némely házban, ahol az udvar alacsonyabb fekvésű, még az udvari lakásokba is behatolt az ár, úgy, hogy a lakók éjjel voltak kénytelenek szobaikból kibiruczkolni. Veszedelemes helyzetben voltak a 158. sz. ház lakói, mely Küplen Antalné. Küpiének boldogan aludtak az igazak álmát mikor a szomszédok rajuk törtek, hogy meneküljenek. Sok vizet kapott Halbart Henrik, Kolossa József, Kohn Lipót és Berger Vilmos. A Bács fele ház körül őrtsai víz volt. Zsilavetz Ignáczék egyáltalán nem tudtak kijönni lakásukból, s csak a magas küszöbök köszönhették, hogy szobájukba nem került víz. — Szomorú helyzetbe került Tóth Antal utbiztos, kinek mélyen fekvő udvarát egy elborította a víz, hogy a kerítés dűcök alig látszóttak ki. És innen nincs is lefolyása a viznek!

A Lendva maga széles lengerről dagadva ostromolta partjait. A két mellékág és a fő folyó egy vízfelületet képezett. Az egyik malom árok töltése, közvetlen a Kiskanizsa feletti rész, nagy veszedelemben volt. A víz már már áttörte a gátat, s akkor egész Kiskanizsa víz alá került volna. Szerencsére azonban idejében észrevették a bajt, s derék tüzoltók Dr. Sömen Lajos főparancsnokkal az élükön emberül dolgoztak a töltés megerősítésén. A partvédelmi munkálatokban, hathatósan közreműködött Dr. Szasz Ferenc kir. albiró is és a város polgársága LainsceK József községairó vezetése alatt. — A Pleszsa is tele volt vízzel. Faludi János nyug. tanító vilajja teljesen körül volt záva. Este felé már erősen apadt a víz, s péntekre már csak egy-egy megmaradt főska jelezte az árvizet.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte a városzerte általánosan ismert Fürst családot. Fürst Albertné szül. Pollák Teréz elete 68-ik, boldog házasságának 39-ik évében 9-en este 8 órakor meghalt. Az elhunyt matrona Fürst Albertnek, az előnyösen ismert Fürst A. és Fia cég egyik főnökének neje, Fürst Ödönnek, kereskedői karnak e fiatal és kiválóan képzei agyias tagjának pedig edes anyja volt. A család, mely iránt városi szerde nagy a részvét a szomorú gyászestéről a következő jelentést adta ki.

Alulírottak úgy a saját, mint az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a forrón szeretett feleség és legünnepeltőbb és szeretett szeretett anyja, illetve testvér, anyós és nagynégya Fürst Albertné szül. Pollák Teréz életének 68-ik, boldog házasságának 39-ik évében f. hó 9-én esti 8 órakor rövid szenvedés után elhunyt. A megboldogult hűt tetemei folyó hó 12-én d. u. 1/2 3 órakor fogtak a helybeli izr. sírkerben örök nyugalomra tetetni. Muraszombat, 1908. április hó 10. Áldás és béke lengjen drága halmvai felet! Fürst Ödön fia, Fürst Ödöné szül. Neuburg Nina menyje, Fürst Albert ferje, Pollák Lazar bátyja, Fürst Aladar unokája.

— **Elmarasztalták a várost** ismeretes, hogy a Báthori Barbaris-fele adó sikansztás ügyében a szombathelyi pénzügy igazgatóság vizsgálatot rendelt el. Két kiküldöttje heteken át tartozkodott városunkban és rovanocsolt szünet nélkül, a vizsgálatnak 774 koronát kitevő költségeit most a községet rótták s a pénzügy igazgatóság felszólította a községet, hogy azt 15 nap alatt vejr. terhével megfizesse.

— **Barkócz veszedelme.** Nemesek a Lendva, hanem a Mura is meg mutatta a sok eszések következtén felelmetes erejét. A mostani sok esapadéktól akkorra megútt, amilyen már év tízedek óta nem volt. Elöntötte az egész Mura mentét

Kis- és nagy Barkócz községek alig látszóttak ki a vízből. Az emberek csak ládikon tudtak egymással közlekedni. A folyamernökség szertárt, amely a Mura partján állott pehely módjára vitte el az ár. A szertár tele volt mérnöki műszerek és különböző szerszámmal. Állítólag a szabályozás két évi nehéz munkáját is tönkre tette a rengeteg vízfolyás. Radkersburg is teljesen víz alatt állott. Csütörtökön a posta sem tudott be menni Regedébe.

A Divat.

— A Divat Újság-ból. —

Hányszor azt olvassuk, hogy egyik-másik előkelő divatteremtő tulajdonosa Párisba ment „modellekért”, mindig igazatona várjuk vissza. De hiába az igazgatóság, mert jó ideje már annak, hogy különböző változást az új idény sem hoz.

Van ebben valami jó is. Ha nem vesszük is a dolog gazdaságos oldalát, mely lehetővé teszi nekünk, hogy hosszabb ideig is elviselhesünk egy ruhát, a nélkül hogy az, mint divattól mult iltözék lerina rolnak; megvan másrészt azaz grümünk, hogy arról a divatról, a melyt már megszerettünk, ne kelljen egyik idényről a másikra, amenny hirtelenben lemondanunk.

Legnagyobb változottságot látunk az ujjak és a szoknya szabásában; de valamennyire megváltozott a derek formája is. Lássuk mindenképp előtt az újat: a még most is divatos felhosszu uj mellett, mely azonban már feltétlenül leér a könyök alá, a harmadnegyed hosszúságu új uralkodik és pedig többnyire egészen szűk, vagy csak félig bő. Szinte ráne nélkül simul bele az ujjkivágásba, szerpentinszerűen bővül lefelé és dudorosra, vagy sonkaformára alakul. Rittkább a sima, mint a széles, keresztajtasokba rendezett forma, melynek hajtasai könnyedén oda vannak öltve a beléhez.

A mi a szoknyát illeti, hát megint csak a tunikás alj kísért. Párisban már regen küzködnek vele, hogy megleggyek divatosnak, de nálunk csak nehezen tud meghonosodni. E helyett van egy nagyon kecses, mely szélből szabott szoknyaforma, melynel a szabott kemény vászonbéllel megerősített és az oldalrészekből alakult mdrerész könnyű ráncokat képez, míg az elő- és hátsóréssz sima vonalban húzódik fel és olyannak látszik, mintha a miderre rá lenne gombolva.

A derek, különösen erősebb szöveteleknél sokat veszít a bugygosságából, mely mindez ideig divatos volt és bluzszerűvé tette, most szinte simán szorul a nagyon magas berakott övbe, figyelemre méltó dolog, hogy az ujjkivágást mindig elfedik lenyúló redőkkel, pátokkál stb., de legszebb a fisú, a mi mindenki természetét illik. Ezzel kapcsolatban meg kell említenünk, hogy az utcai és sétatruhák kiegészítésül még az elmult esztendőnél is jobban viselik a rövid kabátot; nem ám a holerót, hanem a pelernakabátot s a pelernit, melyet a legszebb formákban láthatunk.

Most hogy mégis csak mind közelebb kerülünk a tavaszhoz és fontos tényező a sétatöltözék, nem szabad megfeledkeznünk ezzel kapcsolatban egy másik nem kevésbé fontos tényezőről: a napernyőről sem. Ebben látunk valami kis újítást, a szokott nyolc szél helyett, tizenkét, de még tizenhat szélből is szabják s a váza bolról, mint a japán papírosnyerő tölcészerű elrendezését mutatja a pálcáknak. A pálcák és részek szaporítása folytan, a napernyő formája ha is leve tevése és a nélkül hogy összesodornák, nem esik annyira széjjel, mint a nyolc szélből szabott.

— **Divat Újság** minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való legsküldéssel, két korona 20 fillér. Előfizetni leegyszerűbben a kiadóhivatalba intézett postáltalványon lehet. A Divat Újság kiadóhivatala »Budapesten, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. sz. házában van.

Apró hirdetés.

9 törzs méh és jókarban levő Neiser-kaptárak jutányosan eladók.

Bővebb felvilágosítást a gazdakör íródjára nyújt.

111/1908. vejr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bíró-sági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenel közölni teszi, hogy a muraszombati kir. járás-bíró-ságnak 1905. évi V. 9.6. számú végzése következtében Dr. Varga Gábor ügyvéd által képviselt Weisz Zsigmondné szül. Gotzl Teréz és Weisz S. Samuel seregházi lakosok javára, Búcsék János seregházi lakos ellen 826 kor. 22 f. és járuléka erejéig 1905. évi márczius 30. s több nap fogatottot biztosítási és kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglatl és 1980 K-ra beesült következő ingóságok, u. m.: kumett szerszám, tehen, üszötino, borjú, szekér, malacz, lovak, esikó s többiből álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a muraszombati kir. járás-bíró-ság 1908-ik évi V 45.4. számú végzése folytán 826 kor. 22 fill. tökékövetelés, és járulékaiból még hatralevő követelést járulékaik erejéig seregházban Búcsék János lakásán leendő megtartására

1908 évi áprilisi hó 15-ik napjának

d. e. 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel nyilatkoznak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpenzítés mellett, a legűbbet igénynek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előírtvezerendő ingóságokat nem old is le- és felülfoghatattak és azolra ktelepítet jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is eirendeltetik

Muraszombat, 1908. évi április 1.

SZABADFFY JÓZSEF,
kir. bír. végrehajtó.

Fr. Kaiser-féle

Breguz Vorarlber köhögés elleni **czukorkái** kaphatók alulírott gyógyszerárban. — Ki ezen köhögés elleni czukorká-sat figyelembe nem veszi, vétkezik saját egészsége ellen. Kaiser-féle „Mell-Caramella” czukorkák fenővel, orvosiag kipr. állt és ajánlott szer a köhögés, hurut és gege rekedtség ellen. **5245** dbr. köszönő bizonyítványokkal igazolja ezen szer hatáltságát. Ezen kitűnő gyógyhatású czukorkáknak csomagja **20** és **40** fillér, adagja **80** fillér. Kapható Muraszombatban Böics Béla gyógyszerárban.

Építkezés.

A muraszombati ág. hitv. evang. egyházköztség a folyó évben a már felépült lelkészlakjához hasonló épületet épített. A kik e munkálatra vállalkozni akarnak, ajánlataikat — akár az összes munkára, akár az egyes munkaszakokra — a lelkészi hivatalba f. hó 20-ika reggeli 8 óráig adják be.

Mesés szép lesz minden hölgy Aranka-Créme

a Mintsek féle világírtó banulatos hatásótól. Egy tégely ára **1** kor., nagyobb róza színben **2** kor. Aranka-szappan **70** fillér. Aranka mosdó víz **1** kor. Aranka gélypor **1** korona, nagy **2** korona.

Kapható Böics Béla gyógyszerárban Muraszombat és a kőszitónél:

Mintsek Géza vegyészeti laboratoriumában **Kecskemét.**

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legűbb Bájadalomelállító szernek bizonyult körszényél, osztrál és meghűléseknel, bodorz-salósképpen használva. **Figyelemzetés.** Silány hamisítványok miatt bevásárlákor óvatotak legűnyk és csak olyan ügyet fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára verekében K—80, K1-40 és K2—és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József gyógyszerár, Budapest, D. Richter gyógyszerára az „Arany arcszlánh” Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szőkűlés.**

BALKÁNYI ERNŐ

könyv- és papirkereskedés, könyvnyomda és könyvkötészet **MURASZOMBAT (Vas megye), ALSÓLENDVA (Zala megye)**

Levélpapír különlegességek raklára a leggyyszerűbb és legkényesebb igények kielégítésére.

Cigaretta hüvely Roselle, Ris Abadie, Congo, Nil, Padisach, stb., a legnagyobb választékban — 100 drb. 24 fillertől feljebb.

Új imakönyvek róm. kath., evang. és izr. vallásnak részére magyar és vend nyelvén a leggyyszerűb kötetstől a legfinomabb kivitelig.

Ézletl. könyvek, zsebkönyvek megűnű-nygyvdi, egyházi és közegyezői nyoma-írtvány raklár.

Könyvnyomdai és könyvkötészeti munkák a legjutányosabb árban gyorsan és pontosan készítettnek.

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVÍZ

Vese- és hólyagbajoknál minden vizet felűlml. — Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentes, szénsavdus, **rendkívül űdítő asztali víz.**

lvógymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence elűlt hurutjainal, húgykő- és fűvénykőzödsénel, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainal kitűnő hatásúnak bizonyult. — Prospek-tusi kívánatra küld a forráskezelőség: —

Muschong buzási gyógyfürdő igazgatósága. **BUZIÁSFÜRDŐN.**

Orvosiag ajánlva.

Orvosiag ajánlva.

Benzinmotorok

A M. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérűgynöksége, BUDAPEST V., Váci-körut 32.

kőolaj-űzemre is alkalmasak, gőzlokomobilok, utimozdonyok, gőzcséplőgépek, aratógépek, teljes malomberendezések, talajmívelő eszközök, stb., stb.

Kívánatra szivesen küdünk árjegyzéket és költségvetést.